

WPROWADZENIE

Usługi turystyczne to działalność, która stanowi podstawę funkcjonowania gospodarki na wielu obszarach i w różnych skalach – od skali lokalnej, po globalną. W zależności od uwarunkowań przyrodniczych, kulturowych, społeczno-ekonomicznych i politycznych poszczególne obszary rozwijają usługi turystyczne mimo występowania licznych barier i wyzwań. Właśnie wokół tych zagadnień koncentruje się uwaga autorów publikujących w niniejszym tomie, w którym przedstawiono wybrane obszary badawcze w kontekście rozwoju usług turystycznych.

Uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i społeczno-ekonomiczne silnie wpływają na rozwój turystyki w Chinach. Chiny są eksplorowane przez turystów zarówno zagranicznych, jak i krajowych. Jak wynika z przeprowadzonych badań, turystyka krajowa w Chinach napotyka na wiele barier, które znacząco spowalniają jej rozwój. Jedną z nich są państwowe regulacje w zakresie wymiaru ilościowego i rozkładu czasowego urlopu wypoczynkowego. Problem ten omówiono na przykładzie studium przypadku specjalnego regionu administracyjnego Makau oraz prowincji Yunnan, zwracając uwagę na to, że regulacje w zakresie urlopów wypoczynkowych przyczyniają się do koncentracji ruchu turystycznego w kraju (Rettinger, Łyczkowski).

Istotnym uwarunkowaniem rozwoju usług turystycznych jest rozwój infrastruktury transportowej oraz dostęp do środków transportu. W ostatnim czasie ważnym środkiem transportu, szczególnie w miastach, stał się rower. Rozwiązaniem, które często występuje w dużych ośrodkach miejskich, jest system rowerów publicznych (BSS) w modelu bike and ride, który w połączeniu z transportem publicznym może stanowić początek modelu bike-share-and-ride. Badania prowadzone w Toruniu wykazały, że osoby korzystające z BSS w ramach mobilności multimodalnej częściej niż inni użytkownicy i przez większą liczbę miesięcy w roku korzystają z rowerów publicznych oraz że najważniejszą alternatywą dla użytkowników multimodalnych BSS jest transport publiczny (Kwiatkowski).

Rozwój turystyki jest uwarunkowany w dużej mierze postawami społecznymi. W ostatnich latach obserwuje się rosnącą rolę mediów społecznościowych w tym aspekcie. Działający w ich przestrzeni influencerzy dostarczają odbiorcom różnych treści dotyczących miejsc, często odległych i egzotycznych. Osoby te, zdając relację z warunków panujących w danym obszarze i przedstawiając utarte stereotypy, wpływają na wyobrażenie o danym miejscu i budują jego atrakcyjność. Badanie treści poświęconych Włochom, Maroku, Portugalii i Tunezji miało na celu sprawdzenie częstotliwości utrwalania stereotypów na Instagramie. Autorzy badań podkreślają znaczącą rolę materiałów wizualnych w kształtowaniu postrzegania danego miejsca oraz zwracają uwagę na potrzebę odpowiedzialnego wykorzystywania stereotypów przez influencerów. Tym samym badanie przyczynia się do lepszego zrozumienia roli influencerów w tworzeniu wizerunku turystycznego miejsca oraz ich wpływu na decyzje konsumenckie związane z usługami turystycznymi (Bechcińska, Mroczek-Żulicka, Penczewa, Stępień, Żulicki).

Atrakcyjność turystyczną miejsca można mierzyć za pomocą poziomu zainteresowania uczestników studenckiego programu Erasmus+. Okazuje się bowiem, że wiele ośrodków akademickich znajduje się w miastach wpisanych na listę UNESCO lub dysponujących obiektami z tej listy. Dzięki temu studenci programu Erasmus+ mogą łączyć mobilność akademicką z poznaniem dziedzictwa kulturowego danego kraju i różnorodnych krajobrazów kulturowych. Badania przeprowadzone wśród studentów programu Erasmus+ w Polsce (Uniwersytet Gdański) i na Słowenii (Universytet Primorski w Koprze) potwierdzają silną motywację młodych ludzi do poznawania obiektów kultury kraju goszczącego oraz konsumpcji lokalnych produktów. W artykule zawarto także rekomendacje i zalecenia dla zarządców obiektów dziedzictwa kulturowego i instytucji edukacyjnych dotyczące wzbogacenia oferty zajęć dla studentów zagranicznych (Maior).

Przedmiotem badań ostatniego artykułu jest dziedzictwo kulturowe. Autor dokonuje analizy funkcji, jakie pełnią współcześnie wschodniopruskie rezydencje wiejskie zlokalizowane w Polsce, a także identyfikuje możliwości i bariery związane z wykorzystaniem ich potencjału w kreowaniu zrównoważonych produktów turystycznych. W obrębie przeprowadzonych badań wskazano cztery kluczowe filary rozwoju tego potencjału. Są to: stabilność ekonomiczna, odpowiedzialność środowiskowa, sprawiedliwość i równowaga społeczna oraz trwałość kultury. Odwołując się do założeń koncepcji zrównoważonej turystyki dziedzictwa, opisano też bariery ograniczające rozwój zrównoważonych produktów turystycznych oraz możliwości ich turystycznej aktywizacji (Bożek).

Mamy nadzieję, że problematyka niniejszego numeru spotka się z Państwem zainteresowaniem. Zachęcamy do dzielenia się wynikami swoich badań na łamach naszego czasopisma.

Wioletta Kilar, Monika Noviello

INTRODUCTION

Tourism services are activities that form the foundation of the economy in many areas and at various scales—from local to global. Depending on natural, cultural, socio-economic and political conditions, individual regions develop their tourism services while encountering a range of barriers and challenges.

This volume focuses on these issues, with the authors presenting selected research areas concerning the development of tourism services.

Natural and cultural conditions, as well as socio-economic factors, strongly influence the development of tourism in China and the range of services offered. China is explored by both foreign and domestic tourists while research shows that domestic tourism in China faces many barriers that significantly slow its development. One of the most important is state regulation regarding the quantitative dimension and timing of vacation leave in China. Using the case study of the Macau Special Administrative Region and Yunnan Province, this research issue is discussed emphasizing that vacation regulations contribute to concentrations of tourism within that country (Rettinger & Łyczkowski).

Another important condition for the development of tourism services is the development of transport infrastructure and access to means of transport. Recently, the bicycle has become an important one, especially in cities. A solution that often appears in large urban centers is a public bicycle sharing system (BSS) using the “bike and ride” model which, when combined with public transport, can give rise to the “bike-share-and-ride” model. Research on this solution in Toruń showed that people using BSS, as part of multimodal mobility, use public bicycles more frequently and for more months of the year than other users. The most important alternative to public bicycles for multimodal BSS users is public transport (Kwiatkowski).

The development of tourism is largely conditioned by social attitudes. In recent years, the growing role of social media in this process has been observed. Influencers operating in this space provide audiences with content about places—often distant and exotic. By reporting on the prevailing conditions in a given place and presenting established stereotypes, these individuals influence the perception and attractiveness of a location. Research on the content shared by influencers on social media regarding Italy, Morocco, Portugal and Tunisia aimed to examine the frequency of perpetuating stereotypes through content posted on Instagram. The authors highlight the significant role of visual materials in shaping audience perceptions and emphasize the need for influencers to use stereotypes responsibly. The work contributes to a better understanding of the role of social media influencers in creating the image of a tourist destination and their impact on consumer decisions related to tourism services (Bechcińska, Mroczek-Żulicka, Penczewska, Stępień & Żulicki).

The tourist attractiveness of a given place can also be measured by the level of interest shown by students participating in the Erasmus+ program. It turns out that

many academic centers are located in cities listed as UNESCO World Heritage Sites or have sites on this list. This gives Erasmus+ students the opportunity to learn about the cultural heritage of the host country, thus allowing them to combine academic mobility with the exploration of diverse cultural landscapes. Research conducted among Erasmus+ students in Poland (University of Gdańsk) and in Slovenia (University of Primorska in Koper) confirms a strong motivation among students to explore the cultural sites of the host country and to consume local products. The research also includes recommendations for managers of cultural heritage sites and educational institutions to enrich the cultural offerings for international students (Maior).

Cultural heritage is also the subject of research in another article in this issue. The author analyzes the contemporary functions of East Prussian rural residences in Poland and identifies the opportunities and barriers related to using their potential in creating sustainable tourism products. The research identified four key pillars of their development: economic stability, environmental responsibility, social justice and balance, and cultural durability, as well as barriers limiting the development of sustainable tourism products and opportunities for their tourism activation, referring to the assumptions of the sustainable heritage tourism concept (Božek).

We hope that the topics covered in this issue of the journal will be of interest to you and we encourage you to share the results of your research in our journal.

Wioletta Kilar, Monika Noviello